

Lena jménem Středa Dalsí

...Sít speciálních operací neboli SpecOp byla ustavena proto, aby vykonávala policejní dohled nad případy, které se považovaly za příliš neobvyklé či specializované, a nemohly je proto řešit standardní policejní jednotky. Tvořilo ji celkem třicet oddělení, z nichž první byly vcelku přizemní sousedské spory (SO-30) a další například literární detektivní oddělení (SO-27) a umělecké zločiny (SO-24). Všechno pod úrovní SO-20 spadalo do kategorie utajovaných informací, i když se všeobecně vědělo, že SO-12 je chronohlídka a SO-9 antiteroristické oddělení. Kolují pověsti, podle nichž je SO-1 oddělení, které dohlíží na samotný SpecOp. Čím přesně se zabývají všechna ostatní, to se můžeme jen dohadovat. Je ovšem známo, že jednotliví agenti jsou většinou armádní či policejní veteráni a bývají lehce duševně nevyrovnaní. „Chcete-li se stát agentem SpecOpu,“ říkává se, „chovejte se trochu ujetě...“

MILLON DE FLOSS, *Stručná historie Sítě speciálních operací*

*M*ůj otec měl obličej, jehož pohled byl schopen zastavit hodiny. Nechci tím říct, že byl ošklivý nebo něco podobného; je to obrat, který používala chronohlídka k označení někoho, kdo dokázal zredukovat čas na ultrapomalý pramínek. Táta měl u chronohlídky hodnost plukovníka a svou práci držel ve velké tajnosti. Dokonce v takové tajnosti, že jsme vůbec netušili, že odmítl poslušnost svým nadřízeným, dokud nám jednoho dne ráno jeho kamarádi z dohledu nad časem nevtrhli do domu. Mávali kolem sebe příkazem ke konfiskaci a likvidaci s nevyplněným datem na začátku i na konci a chtěli vědět, kde a v jaké době je. Od té chvíle zůstává táta stále na svobodě a při jeho pozdějších návštěvách jsme se dozvěděli, že celou agenturu považuje za „morálně a historicky prohnitou“ a že osobně vyhlásil

válku byrokratům z Úřadu pro speciální časovou stabilitu. Nevěděla jsem tehdy, co tím myslí, a nevím to dodnes; prostě jsem jen doufala, že ví, co dělá, a že při tom nepřijde k úhoně. Dovednosti, jimiž byl schopen zastavit hodiny, byly těžce zaplacené a nezvratné: byl nyní osamělým poutníkem v čase, který nepatřil do žádného konkrétního věku, ale do všech najednou, a kromě chronoklastického éteru neměl jiný domov.

Já sama jsem členkou chronohlídky nebyla. Nikdy jsem jí ani být nechtěla. Podle všeho, co jsem věděla, to nebyla žádná velká legrace, i když se u ní dobře platí a jejímu penzijnímu plánu se nic na světě nevyrovná: dostanete jednosměrnou jízdenku do kteréhokoli místa a času podle vlastního přání. Ne, to pro mne nebylo. Podle naší nomenklatury jsem byla „agentkou kategorie I“ v SO-27, tedy v literární detektivní divizi Síť speciálních operací se sídlem v Londýně. Je to *mnohem* méně atraktivní práce, než její označení napovídá. Po roce 1980 se velké zločinecké gangy zaměřily na lukrativní literární trh, takže jsme měli spoustu práce a jen málo peněz na její financování. Pracovala jsem pod oblastním náčelníkem Boswellem, malým nafoukaným mužíkem, který vypadal jako pytlík mouky s rukama a nohama. Boswell žil a dýchal jen pro svou práci, slova byla jeho životem i jeho láskou – nikdy nevypadal spokojeněji, než když byl na stopě podvrženému Coleridgeovi nebo falešnému Fieldingovi. Právě pod Boswellovým vedením jsme pozatýkali gang, který kradl a prodával první vydání Samuela Johnsona, a při jiné příležitosti jsme odhalili pokus o legalizaci pravosti zjevně nereálné verze Shakespearova ztraceného dramatu jménem *Cardenio*. S těmito případy jsme si trochu legrace užili, byly to ale jen malé ostrůvky vzrušení v širokém oceánu každodenních všedních povinností, jímž SO-27 je: většinu času jsme trávili s ilegálními obchodníky, porušeními autorských práv a drobnými podvody.

Pracovala jsem pro Boswella a pro SO-27 už osm let a žila jsem v pronajatém bytě v Maida Vale s Pickwickem, regenerovaným ochočeným drontem, který byl pozůstatkem z dob, kdy byla v módě regenerace vyhyнутých živočišných dru-

hů a kdy jste si mohli bez problémů v každém krámu koupit domácí klonovací soupravu. Strašně – ne, *zoufale* jsem toužila uniknout z takzvaného litdetu, jenže přechod do jiného oddělení byl něčím neslýchaným a povýšení nepřipadalo v úvahu. Hodnosti inspektorky jsem mohla dosáhnout jedině v případě, že by moje bezprostřední nadřízená povýšila nebo odešla jinam. K tomu ale nikdy nedošlo, protože naděje inspektorky Turnerové, že se provdá za zazobaného pana Správného a odejde z agentury, zůstávaly na úrovni pouhých nadějí – z pana Správného se pokaždé vyklubal pan Prolhaný, pan Násoska nebo pan Již Ženatý.

Jak už jsem řekla, otec měl obličej, jehož pohled byl schopen zastavit hodiny. A přesně k tomu také došlo, když jsem si jednoho jarního dopoledne dávala sendvič v malé restauraci nedaleko kanceláře. Celý svět zamžikal, otrásl se a zůstal stát. Majitel restaurace ztuhl v polovině věty a obraz v televizi se zastavil. Venku viseli na obloze nehybní ptáci. Auta a tramvaje na ulicích zůstaly stát a cyklista, který se připletl do dopravní nehody, se zarazil ve vzduchu s výrazem děsu zmrzlým v obličejí, který se vznášel půl metru nad tvrdým asfaltem. Také všechen zvuk ustal a nahradilo ho jakési duté hučení – souhrn veškerého hluku světa, který se v onom okamžiku na neurčitou dobu zastavil na stejné frekvenci a hlasitosti.

„Jak se má moje nádherná dcera?“

Otočila jsem se. Otec, který seděl u jednoho stolu, vstal a láskyplně mě objal.

„Mám se dobře,“ odpověděla jsem a pevně jsem jeho objetí opětovala. „Jak se daří mému oblíbenému otci?“

„Nemůžu si stěžovat. Čas je *skvělý* lékař.“

Chvilí jsem se na něj upřeně dívala.

„Poslyš,“ zahučela jsem, „mám dojem, že pokaždé, když tě vidím, vypadáš mladší.“

„Taky že jsem. Co takhle nějaká vnoučata?“

„Při mém způsobu života? Ani náhodou.“

Usmál se a zvedl jedno obočí.

„*Takhle* bych to zatím ještě neviděl.“

Podal mi nákupní tašku od Woolwortha.

„Byl jsem onehdy v osmasedmdesátém,“ oznámil. „Přivezl jsem ti tohle.“

Podal mi singl od Beatles. Titul mi nic neříkal.

„Měla jsem dojem, že se v sedmdesátém rozešli.“

„Ne všude. Jak se vede?“

„Pořád stejně. Legalizace, autorská práva, krádeže...“

„...nuda jako vždy?“

„Jo,“ přikývla jsem, „nuda jako vždy. Proč jsi přišel?“

„Byl jsem navštívit tvou matku tři týdny před tvou dobou,“ odpověděl a podíval se na velký chronograf, který nosil na zápěstí. „Z obvyklých... ehm... důvodů. Za týden se chystá vymalovat ložnici nafialovo – promluvila bys s ní a rozmluvila jí to? Vůbec to neladí se záclonami.“

„Jak se jí daří?“

Zhluboka si povzdechl.

„Přímo září, jako vždycky. Mimochodem, mám tě taky pozdravovat od Mycrofta a od Polly.“

Měl tím na mysli strýce a tetu. Mám je hrozně moc ráda, i když jsou oba totálně praštění pavlačí. Nejvíc ze všeho mi scházelo, že jsem dlouho neviděla Mycrofta. Nebyla jsem v rodném městě dlouhá léta a nevidala se s rodinou tak často, jak by se slušelo.

„Tvoje matka i já si myslíme, že by ti prospělo, kdyby ses na nějakou dobu vrátila domů. Máma si myslí, že svou práci bereš trochu moc vážně.“

„Musím říct, tati, že zrovna od tebe to sedí.“

„Sakra, to zabořelo. Jak jsi na tom s dějepisem?“

„Vystačím si.“

„Víš, jak zemřel vévoda z Wellingtonu?“

„Samozřejmě,“ odpověděla jsem. „Zastřelil ho francouzský odstřelovač během první fáze bitvy u Waterloo. Proč se ptáš?“

„Ale jen tak,“ zahučel otec s předstíranou nevinností a dělal si poznámky do malého zápisníčku. Na okamžik se zastavil.

„Takže Napoleon u Waterloo vyhrál, že ano?“ zeptal se pomalu a velice důrazně.

„Samozřejmě že nevyhrál,“ zarazila jsem ho. „Zvítězili jsme díky včasnému zásahu polního maršála Blüchera.“

Zkoumavě jsem na něj pohlédla.

„To všechno je dějepis ze základní školy, tati. O co ti vlastně jde?“

„No, je to dost velká náhoda, nemyslíš?“

„Co je náhoda?“

„Nelson a Wellington, dva velcí angličtí národní hrdinové, a *oba* byli zastřeleni hned v počátku své nejdůležitější a nejrozhodnější bitvy.“

„Co tím naznačuješ?“

„Že by v tom mohli mít prsty francouzští revizionisté.“

„Vždyť to ale výsledek ani jedné bitvy nijak neovlivnilo,“ namítla jsem. „V obou případech jsme přece vyhráli!“

„Neříkal jsem snad, že jsou zvlášť šikovní.“

„To je směšné!“ vyprskla jsem. „Nejspíš si myslíš, že stejní revizionisté nechali roku 1066 zabít krále Harolda, aby tak napomohli normanské invazi!“

Táta se ale nesmál. Jeho odpověď zněla poněkud překvapeně:

„Harolda? Zabít? Jak?“

„Šípem, tati. Do oka.“

„Anglickým, nebo francouzským?“

„To dějiny neříkají,“ odpověděla jsem a už mě ty jeho bizarní dotazy začínaly rozčilovat.

„Tak do oka, říkáš...? Doba je *opravdu* vymknutá z kloubů,“ zabručel a zapsal si další poznámku.

„Co že je vymknuté z kloubů?“ zeptala jsem se, protože jsem ho pořádně neslyšela.

„Nic, nic. Ještě štěstí, že jsem se zrodil, abych napravil ji...“

„*Hamlet*?“ zeptala jsem se, když jsem uvedený citát poznala.

Ignoroval mě, dopsal a sklapl zápisník, pak si přiložil špičky prstů ke spánkům a chvíli si je roztržitě mnul. Když to dělal, svět poskočil o vteřinku kupředu a znovu se zastavil. Nervózně se rozhlédl kolem.

„Jsou mi na stopě. Díky za pomoc, andílku. Až se uvidíš

s matkou, pověz jí, aby zapálila pochodně větším plamenem – a nezapomeň se jí pokusit rozmluvit, aby nechala vymalovat tu ložnici.“

„Jakoukoli barvu, jen ne fialovou, je to tak?“

„Správně.“

Usmál se na mne a pohladil mě po tváři. Cítila jsem, jak mi vlhnu oči; tyhle jeho návštěvy byly pokaždé strašně krátké. Vycítil můj smutek a pohlédl na mne s úsměvem, jakého by se od otce rádo dočkalo každé dítě. Pak prohlásil:

„A ponořil jsem se do minulosti, kam až SpecOp dvanáctka vidí...“

Odmlčel se a nechal mě, abych citát dokončila za něj – bylo to dvouverší ze staré písně chronohlídky, kterou mi zpíval, když jsem byla malá.

„...spatřil jsem obraz celého světa a všechny možnosti všech jeho lidí.“

A byl pryč. Svět se zavlnil a hodiny se znovu rozešly. Hostinský dokončil načatou větu, ptáci se rozlétli dál do svých hnízd, televize opět začala hrát a oslovila diváky nechutnou reklamou na SmileyBurgery a cyklista venku na ulici s tupým žuchnutím dopadl na asfalt.

Všechno pokračovalo jako normálně. Nikdo kromě mne neviděl tátu přicházet ani odcházet.

Objednala jsem si sendvič s krabem, roztržitě jsem přežvykovala a usrkávala z šálku kávy, které jako by trvalo celou věčnost, než se jí uráčí zchladnout. V restauraci nebylo mnoho hostů a její majitel jménem Stanford byl právě zaměstnán mytím nádobí. Odložila jsem noviny a podívala jsem se na televizi přesně v okamžiku, kdy na obrazovku naskočilo logo zpravodajství Toad News.

Toad News je největší evropská zpravodajská síť. Patří korporaci jménem Goliáš a je to gigant, který čtyřiadvacet hodin denně zajišťuje nejaktuálnější zprávy, jakým se národní zpravodajské agentury ani při nejlepší vůli nemohou vyrovnat. Goliáš jí poskytuje finanční prostředky a stabilitu, zároveň ale také poněkud podezřelou reputaci. Nikomu se nezamlouvá zhoubný vliv, jímž korporace působí na celou

zemi, a terčem více než spravedlivého podílu kritiky je i Toad News, která ovšem své postavení neustále hájí tím, že dělá jen to, co jí nařizuje mateřská firma.

„Vítejte,“ zaduněl do břeskne znělky hlasatel, „u zpravodajství Toad News. Toad News vám přináší zprávy ze světa, aktualizaci zpráv, *NEJNOVĚJŠÍ* zprávy!“

Rozsvítily se reflektory a ozářily komentátorku, která se usmála do kamery.

„Sledujete polední zpravodajství v pondělí šestého května 1985, které vám přináší Alexandria Belfridgeová. Krymský poloostrov,“ přešla ihned k věci, „se tento týden opět stal středem pozornosti poté, co Organizace spojených národů přijala usnesení číslo PN17296, v němž vyzývá vlády Anglie a carského Ruska k zahájení jednání o suverenitě. V době, kdy krymská válka vstupuje do stého třicátého prvního roku svého trvání, zasazují se nátlakové skupiny doma i v zahraničí o mírové ukončení všech nepřátelských akcí.“

Zavřela jsem oči a tiše jsem v duchu zasténala. Sama jsem na Krymu v třiasedmdesátém byla, abych splnila svoji vlasteneckou povinnost, a na vlastní oči jsem viděla skutečnou tvář války, skrývající se za okázalými a bombastickými hesly. Vedro, zima, strach, smrt. Hlasatelka mluvila dál tónem plným hurávlastenectví.

„Když anglické síly roku 1975 vypudily Rusy z posledního území, které na poloostrově kontrolovali, považovalo se to za velké vítězství tváří v tvář obrovské přesile. Od té doby však veškerý další vývoj uvázl na mrtvém bodě a náladu v zemi výstižně shrnul minulý týden sir Gordon Duff-Rolecks na protiválečné manifestaci na Trafalgarském náměstí.“

Komentátorku vystřídaly záběry z velké a v převážné míře poklidně probíhající demonstrace v centru Londýna. Duff-Rolecks stál na pódiu a mluvil do velkého ježatého klubka mikrofonů.

„Co roku 1854 začalo jako záminka k přiškrcení ruského expanzionismu,“ deklamoval poslanec, „v průběhu let zdegenerovalo v pouhou rutinní snahu o zachování národní hrdosti...“